

Гаспадарскі сэр.

БЮЛЯТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БЕЛАРУСКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ

Выдаецца Інфармацыйна-Выдавецкім Аддзелам Кіраўніцтва Спраў СНК і Эканамічнай Нарады
(г. Менск, Чырвонаармейская вул. № 3). — Падпісная плата на год 5 р. і на $\frac{1}{2}$ г. 2 р. 50 к.

VI-ы ГОД ВЫДАННЯ

№ 13 (85)

20 чэрвеня 1930 г.

№ 13 (85)

З Ь М Е С Т

Абежнік Народнага Камісарыяту Земляробства і Народнага Камісарыяту
Гандлю БССР.

Паст. 121. Пра ўкамплектаваньне матачным матарыялам сьвінаводных калгасаў і саў-
гасаў.

Дадатак. Інструкцыя па прыёму, перадачы і перавозцы сьвіней
з адкормачных пунктаў у сьвінаводныя саўгасы і калгасы.

Пастанова Народнага Камісарыяту Земляробства БССР.

Паст. 122. Правілы вылічэньня страт ад самавольнай парубкі лесу і іншых права-
нарушэньняў у лясах агульна-дзяржаўнага і мясцовага значэньня.

Пастанова Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя і Вышэйшага Савету Народнае
Гаспадаркі БССР.

Паст. 123. Санітарныя правілы пра парадак пабудовы, адчыненьня і ўтрыманьня
прадпрыемстваў па вырабу штучных мінеральных і фруктовых водаў, ква-
су і іншага пітва, а таксама гандлю імі.

Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР.

Паст. 124. Пра меры папярэджваньня няшчасных выпадкаў на лесазагатоўчых ра-
ботах.

Абежнік Народнага Камісарыяту Земляробства і Народнага
Камісарыяту Гандлю БССР.

Паст. 121. Пра ўкамплектаваньне матачным матарыялам сьвінаводных
калгасаў і саўгасаў.

*Белкалгасцэнтру, Белмалжывёlsaюзу, Белкапсаюзу, Белдзяржгандлю,
Белрабсэцкыі, Белмясу, Упаўнаважанаму Сьвінаводтрэсту, усім акр-
гандлю, усім акрза і Віцебскаму АВК.*

Для выкананьня і разьвіцьця пастановы Эканамічнай Нарады
БССР за 21/IV 1930 г. („Сав. Беларусь“ за 6/V 30 г.) па пытаньню
ўкамплектаваньня матачным матарыялам сьвінаводных калгасаў і саў-
гасаў, што арганізуюцца ў бягучым годзе, прапануецца наступнае:

1. Арганізацыя ўсёй працы па адбору матак-сывіней з адкормачных пунктаў, а таксама з ліку законтрактаваных сывіней, у мэтах укамплектавання сывінаводных саўгасаў і калгасаў, праводзіцца акр. зям. аддзелаў.

2. Для адбору сывіней-матак і парасят-сывінак з адкормачных пунктаў, а таксама з ліку законтрактаваных ў кожнай акрузе складаецца камісія ў складзе: упаўнаважанага акрза, заатэхніка, ветурача і прадстаўнікоў ад прымаючай і здаючай арганізацый.

Адборачная камісія адбірае матак з адкормачных пунктаў ЦРК, Белмяса і Белкапсаюзу, а ў адкормачных пунктах Белмалжывёлсаюзу і Белсельтрэсту адбор робіцца гэтымі арганізацыямі непасрэдна.

Уся праца па адбору матачнага матарыялу павінна быць скончана да 1-га жніўня г. г.

Парадак адбору і перавозкі матачнага матарыялу робіцца паводле інструкцыі, выданай НКЗ БССР.

3. Упаўнаважаныя Сывінаводтрэсту, Белкалгасцэнтру і Белмалжывёлсаюзу даюць паказанні сывінаводным саўгасам і калгасам аб падрыхтоўцы адпаведных памяшканняў для размяшчэння адабранага матачнага матарыялу ў строгай адпаведнасці з спецыяльнай інструкцыяй.

4. Загадзя ўстанаўляецца падрыхтаванасць паасобных сывінаводных калгасаў і саўгасаў да прыёму адабранага матачнага матарыялу, пасля чаго толькі ў гэтыя гаспадаркі і накіроўваюцца сывіньні.

У парадку ўстаноўленай чаргі для прыёму і перадачы сывіней-матак, адабраных камісіяй, выклікаюцца прадстаўнікі адпаведных калгасаў і саўгасаў непасрэдна на месца прыёму.

5. Сывіньні-маткі і парасяты-сывінкі, якія знаходзяцца на адкормачных пунктах сыстэмы Белмалжывёлсаюзу, перадаюцца выключна сывінаводным калгасам, а сывіньні-маткі і парасяты-сывінкі, якія знаходзяцца на адкормачных пунктах усіх іншых арганізацый, перадаюцца выключна спецыялізаваным сывінаводным саўгасам.

6. Усе сывіньні-маткі і парасяты-сывінкі з ліку законтрактаваных на бэкон, на сала, а таксама парасяты вясенняга прыплоду ад парослых матак, што кантракуюцца, паводле плянаў Н. К. Гандлю, сыстэмай Белмалжывёлсаюзу ва ўсіх калгасах і індывідуальным сэктары, а таксама сыстэмай Белдзяржгандлю і Белкапсаюзу ў калгасах, вылучаных для спецыялізацыі ў напрамку прамысловай сывінагадоўлі і ў іншых калгасах з абагуленым сывіным стадам, перадаюцца выключна сывінаводным калгасам, паводле пляну Белкалгасцэнтру.

7. Маткі і парасяты-сывінкі, што кантракуюцца паводле памянёных плянаў Н. К. Гандлю, сыстэмай Белдзяржгандлю і Белкапсаюзу ў калгасах з неабагуленым сывіным стадам (г. зн. у паасобных калгасынікаў) і ў індывідуальным сэктары, перадаюцца выключна сывінаводным саўгасам.

8. Законтрактаваны матачны матарыял здаецца пасля дасягнення ім узросту і ў тэрміны, абумоўленыя кантракцыйнымі дагаварамі (бэконныя сывіньні здаюцца 8-9-месячнымі, сальныя сывіньні — 8-месячнымі і парасяты — 3-месячнымі).

9. Перадача матачнага матарыялу з адкормачных пунктаў і з ліку законтрактаванага праводзіцца па арганізацыях і акругах, паводле арыентыроўчага разьмеркаваньня, паказанага ў табліцах №№ 1, 2 і 3.¹⁾

Увага. З адкормачных пунктаў Белмяса ўвесь матачны матарыял і парасяты-сывінкі перадаюцца выключна саўгасам Сывінаводтрэсту на падставе генэральнага дагавору паміж імі.

1) Ня друкуюцца.

10. Аплата за матачны матарыял (сывіней-матак і парасят-сывінак), што адбіраюцца з адкормачных пунктаў і з ліку закантрактаваных, якія перадаюцца сывінаводным саўгасам, робіцца непасрэдна ўпаўнаважаным Сывінаводтэрэсту ў г. Менску.

Матачны матарыял, што перадаецца сывінаводным калгасам, аплачваецца адпаведнымі акрмалжывёлсаюзамаі на месцы.

У абодвух выпадках разьлік за матачны матарыял, што перадаецца, праводзіцца па прыёма-здачных актах па цэнах, устаноўленых пастановамі ЭКАНА за 21/IV-г. г. на матарыял адкармачных пунктаў і за 1/XII-1929 г.—на бэконны матарыял з надбаўкаю 15% да гэтай цаны на пакрыццё выдаткаў пакантрактацыі франка-пункт здачы.

Аплата матачнага матарыялу, што перадаецца сывінаводным саўгасам і калгасам з ліку закантрактаваных звычайных дарослых сывіней, а таксама парасят-сывінак вясенняга прыплоду, паводле плянаў Н. К. Гандлю, робіцца па цэнах, устаноўленых на паўсальныя сывініні з надбаўкай да гэтай цаны 10%. Апроч гэтага на паказаны матарыял устанаўляецца яшчэ 10%-ная надбаўка на пакрыццё выдаткаў па кантрактацыі франка-пункт здачы.

Парасяты-сывінікі, якія знаходзяцца на адкормачных пунктах, перадаюцца ва ўзросьце ня менш 2-х месяцаў. Маткі з адкормачных пунктаў з маючымі пры іх парасятамі (парсючкі і сывінікі) ва ўсякім узросьце перадаюцца сумесна безадкладна.

11. Кантрактацыя на існуючых прыёмачных пунктах матачнага матарыялу робіцца непасрэдна кантрактуючай арганізацыяй.

Адабраны камісіяй матачны матарыял на гэтых пунктах забіраецца саўгасамі альбо калгасамі, прымацаванымі да кожнага паасобнага пункту, у тэрмін ня больш 3-х дзён з часу паведамленьня.

У выпадку няпрыёму матарыялу ў паказаны тэрмін утрыманьне падлягаючага здачы матарыялу поўнасьцю пераносіцца на кошт прымаючай арганізацыі па фактычнаму кошту.

12. Адзначаючы асабліва вялікае значэньне і ўдарнасьць мерапрыемстваў па арганізацыі буйнай прамысловай сывінагадоўлі ў аграмаджаным сэктары сельскай гаспадаркі, падкрэсьліваецца неабходнасьць строга і няўхільна ажыццяўляць ўсе мерапрыемствы, звязаныя з працэсам перадачы матачнага матарыялу, што накіроўваецца ў сывінаводныя саўгасы і калгасы, паводле пастановы Эканамічнай Нарады за 21/IV-1930 г. і гэтага аб'яўленьня.

Цэнтральным установам прапануецца даць адпаведныя паказаньні па сваёй сыстэме ў двухдзённы тэрмін.

Усялякія перашкоды гэтай справе з боку паасобных устаноў і асоб лічыць, як зрыў важнейшага заданьня Партыі і Ўраду і вінаватых прыцягваць да судовай адказнасьці.

Дадатак: 1) Інструкцыя па перадачы, адбору і перавозцы матачнага матарыялу;

2) табліцы за №№ 1, 2 і 3 арыентыровачнага разьмеркаваньня падлягаючага перадачы матачнага матарыялу па арганізацыях і акругах.¹⁾

Нам. Народнага Камісара Земляробства БССР *К. Масюкоў.*

Народны Камісар Гандлю БССР *Балцін.*

24 мая 1930 г.
№ 5772.

¹⁾ Ня друкуюцца.

Інструкцыя па прыёму, перадачы і перавозцы сьвіней з адкормачных пунктаў у сьвінаводныя саўгасы і калгасы.

1. Для прыёму і перадачы сьвіней складаюцца камісіі з абавязковым удзелам у іх ветурача, заатэхніка і прадстаўнікоў здаючай і прымаючай арганізацыі, пры чым гэтыя камісіі да пачатку адбору павінны мець даведкі ад мясцовых раённых або вучастковых ветурачоў аб становішчы данага пункту адносна пошасных хвароб сьвіней (чума, чырвонка і сэптытэмія).

2. Адбор і вываз сьвіней (матак) для сьвінаводных саўгасаў і калгасаў дазваляецца толькі з дабрабытных адносна пошасных хвароб пунктаў.

Пры наліччы ў якім-небудзь пункце добрага матачнага матарыялу дазваляецца вывозіць гэтакі і пры недабрабытнасьці пункту адносна пошасных хвароб, але пры ўмове калі ўсім такім сьвініням будучь зроблены камбінацыйныя прышчэпкі супроць чумы і чырвонкі, прычым толькі пасля сканчэньня месяца пасля такіх прышчэпак іх можна перадаваць саўгасам і калгасам.

3. У дзень прыёму і здачы робіцца належны ветэрынарны абгляд усіх сьвіней і ўстанаўляецца становішча іх здароўя ня толькі праз знадворны абгляд, але і праз тэрмамэтраваньне іх.

4. Усе прынятыя камісіяй сьвініні пасля дастаўкі іх у сьвінаводныя саўгасы альбо калгасы падвяргаюцца абавязковаму карантынаваньню на працягу 14 дзён, пасля чаго ўсе здаровыя сьвініні ставяцца ў прыстасаваныя для іх сьвінарнікі.

Пры выяўленьні сярод карантынных сьвіней хвораі або падазронай па захварэньню жывёлы, апошняя зараз-жа выдзяляецца і пераводзіцца ў ізалятар, а астатніх трымаюць ў карантыне ня менш двух тыдняў з часу выдзяленьня хворых або падазроных.

5. Прыёму падлягаюць усе простыя, мэтысныя і племянныя маткі, зусім здаровыя, нармальна разьвітыя і прыгодныя для атрымання ад іх здаровага прыплоду. Узрост сьвіней, якія адбіраюцца з адкормачных пунктаў, павінен быць ад 2-х м-цаў і не старэй 4-х гадоў.

6. Здачы — прыёму не падлягаюць маткі і сьвінкі яўна хворыя, слаба разьвітыя, недаразьвітыя, з яўнымі прыметамі хіноза, рахіцікі, тыя, што маюць траўматычныя або іншыя пашкоджаньні, хваробы скуры і іншыя, а таксама яўна нягодныя для вытворчых мэтаў. Яўна перакормленыя маткі і маючыя розныя недахопы, перашкаджаючыя нармальнай злучцы і парасеньню іх (матачныя хваробы, хваробы вымя і інш.), адбору не падлягаюць.

7. Важыць сьвіней, прызначаных для адпраўкі, трэба пасля 6 гадзіннай вытрымкі бяз корму і вады. Усе сьвініні, што адбіраюцца, абавязкова нумаруюцца перад іх адпраўкай з адкормачных пунктаў.

8. За суткі да адгрузкі сьвіней па чыгунцы, заказваецца таварны вагон, у якім павінна быць абавязкова зроблена належная дэзынфекцыя (5%-най рашчынай крэаліну, або 3%-най рашчынай карболаўкі), адначасова з гэтым дэзынфэкцыруюцца і ўсе прадметы абсталяваньня вагону (дошкі, карыты, вёдры і г. д.).

9. У дзень самой адпраўкі ўсім адабраным з дабрабытных адносна пошасных хвароб пунктаў сьвініням вытвараецца прышчэпка суп-

роць-чумнай сыраваткі (пасыўная імунізацыя), а пасля дастаўкі на месца робіцца прышчэпка супроць чырвонкі (вакцынацыя).

10. Перад пагрузкою сьвіней, у вагонах на падлогу ў якасьці падсыцілкі насыпаецца роўным слоём дробны пясок або апілки.

11. У адзін вагон пагружаць сьвіней у залежнасьці ад велічыні і ўзросту іх, але ня больш 25 шт. сярэдняй іх велічыні і вагі.

Маткі і кныры павінны ставіцца ў вагоне асобна.

12. Гаспадаркі, прымаючыя сьвіней, абавязаны даць вопытнага правадніка, якому і належыць даручыць догляд і кармленьне сьвіней у дарозе.

13. Карміць сьвіней ў вагоне трэба 2-3 разы ў суткі. Пасля кожнага кармленьня ўбіраць вагон і мыць карыты і інш., прычым у карытах павінна быць чыстая вада ўвесь час знаходжаньня сьвіней у дарозе.

14. Перавозіць сьвіней па грунтавых дарогах трэба ў спецыяльна дапасаваных скрынках (мажліва з-пад бульбы), на дно якіх кладзецца саломі і памяшчаюцца 2-3 сьвіньні, зьверху па даўжыні скрынка забіваецца дошкамі на адлегласьці 5-6 см. адна ад другой.

15. Пры перавозцы сьвіней па грунтавых дарогах зусім недапушчаецца перавязваць ім ногі вяроўкамі ці перавозіць іх зьвязанымі.

16. Перагонка сьвіней дапушчаецца не далей, чым 10-15 км.

17. Пры перагонцы сьвіней па грунтавых дарогах ня трэба застаўлівацца, а таксама праганяць іх праз недабрабытныя адносна пошасных хвароб пункты (чума, чырвонка, сэптытэмія); у апошнім выпадку трэба праганяць сьвіней па іншых, вакольных дарогах.

18. На ўсіх паступаючых у сьвінаводныя саўгасы і калгасы сьвіней павінны быць складзены асобныя сьпіскі з вызначэньнем у іх: колькасьці сьвіней, становішча іх здароўя, зробленых прышчэпак і г. д.

Кіраўнік Групы Вэтэрынарыі НКЗ БССР *Давідовіч*.

Інспэктар па Эпізаатычнай часьці *Жарын*.

Пастанова Народнага Камісарыяту Земляробства БССР.

Паст. 122. Правілы вылічэньня страт ад самавольнай парубкі лесу і іншых праванарушэньняў у лясах агульна-дзяржаўнага і мясцовага значэньня.

Народны Камісарыят Земляробства БССР для вылічэньня страт ад самавольнай парубкі лесу і іншых праванарушэньняў у лясах агульна-дзяржаўнага і мясцовага значэньня БССР пастанаўляе прыняць наступныя

Правілы вылічэньня страт ад самавольнай парубкі лесу і іншых праванарушэньняў ў лясах агульна-дзяржаўнага і мясцовага значэньня.

Страты за самавольную парубку і іншыя пашкоджаньні ў лясах агульна-дзяржаўнага і мясцовага значэньня вылічаюцца наступным парадкам:

І. Страты за самавольную парубку.

1. Драўніну ацэньваць па аднолькавай для ўсяе БССР карнявой цане, вылічанай па I разраду сартымэнтных табліц і I разраду такс 1924 г.

2. На карнявую каштоўнасьць налічваць % гандлёвай наддачы, устаноўлены для кожнага лясьніцтва.

3. Да вылічанай карнявой каштоўнасьці, павялічанай на ўстаноўлены % гандлёвай наддачы — дадаваць на ўкосныя страты:

На дрэвы, дыямэтрам 22 сант. і таўсьцей — 25% карняв. кашт. з наддачай, а на дрэвы, дыямэтрам 20 см. і таней, — ад 120% да 350% кашт. з наддачай.

4. Для дубу і ясеню дыямэтрам 22 см. і таўсьцей на ўкосныя страты ўстанавіць 50%.

5. На танкамерныя дрэвы дыямэтрам 20 см. і менш % налічэньня на ўкосныя страты ўстанаўляць у залежнасьці: ад пароды, дыямэтру, спэцыфічнасьці і разьмераў дрэў у адносінах выхаду каштоўных сартымэнтаў, ступені парушэньня дрэвастанаў, у залежнасьці ад іх уласьцівых асаблівасьцяў і інш..

6. Дрэвы нясьвежа ветравальныя і бураломныя, а таксама сухастойныя ацэньваюцца на 30% таней.

У дрэваў 20 см. і таней пры матарыяльнай ацэнцы дыямэтр на вышыні грудзі раўняць да дыямэтру ў пні нармальнай вышыні.

У дрэваў таўсьцей 20 см. у пні нармальнай вышыні пры немагчымасьці вымерыць дыямэтр на вышыні грудзі — апошні лічыць на 4 см. менш, як у пні нармальнай вышыні.

II. Самавольная парубка сырарастучага хвораству.

7. Пры самавольнай парубцы сырарастучага хвораству дубу і ясеню, таўшчынёю менш 8 см., — ён ацэньваецца як хлыст 8 см.; арэхава хвораст незалежна ад яго таўшчыні ацэньваецца па таксах 1924 г. з надбаўкай на ўкосныя страты 50% і налічэньнем гандлёвай наддачы; хвораст усіх іншых парод, таўшчынёю менш 4 см. ацэньваецца як хлыст 4-х см.

III. Самавольная загатоўка дроў з няжывога лесу.

8. Пры самавольнай загатоўцы дроў з няжывога лесу (сухастою і валяжку) страты вылічаць па 1 разраду такс 1924 г. са скідкай 20% і надбаўкай на ўкосныя страты 25% ад таксавай каштоўнасьці.

9. Дровы, загатоўленыя з сырарастучага лесу, калі няма мажлівасьці знайсці пні самавольнай парубкі, ацэньваюцца ў 5 раз даражэй, як дровы з няжывога лесу.

10. Вяршыны і сучча ацэньваюцца ў 4 разы таней, як дровы з няжывога лесу.

11. Ва ўсіх памянёных вышэй выпадках загатоўкі дроў, вяршын і сучча да вылічанай каштоўнасьці па таксах 1924 году з надбаўкай на ўкосныя страты дадаецца ўстаноўленая па лясьніцтву гандлёвая наддача.

IV. Самавольная загатоўка пнёў і карэньняў.

12. Страты за самавольную загатоўку пнёў вылічаць прыраўняўшы іх да сярэдняўзважаных страт ад загатоўкі дроў з няжывога лесу.

13. За выдзіраньне жывых карэньняў узыскваць 1 руб. за пук у дзесяць каранёў.

V. Зьдзіраньне кары, калі немагчыма знайсці папусыя дрэвы.

14. Пры зьдзіраньні кары, пры магчымасьці знайсці папусыя дрэвы, апошнія ацэньваюцца па стратах, як хлысты, па таксах 1924 г., з налічэньнем укусных страт і гандлёвай надбаўкі.

15. Калі папусыя дрэвы знайсці немагчыма, — то страты вылічваюцца па цэнах прамысловасьці на кару з налічэньнем 100% на ўкусныя страты.

VI. Псаваньне сырарастучых дрэў ламаньнем, падсечкай, надсечкай і інш.

16. Страты ад пасаваўня дрэў ламаньнем, падсечкай, надсечкай і інш. да спынення росту або да страты дрэвам сваіх тэхнічных якасьцяў—вылічваюцца па таксах 1924 г. з налічэньнем адпаведнага процанту на ўкусныя страты і гандлёвай надбаўкі.

17. Ва ўсіх інш. выпадках страты зьмяншаюцца ў 2 разы.

VII. Зьнішчэньне гадавальнікаў, школ, культур і маладнякоў агнём, распашкамі і расчысткамі.

18. Страты за зьнішчэньне гадавальнікаў і школ вылічваюцца па сапраўдных затратах на арганізацыю іх з надбаўкай 500% на ўкусныя страты.

19. Страты за зьнішчэньне маладнякоў натуральнага аднаўленьня вылічваюцца па страце на прырост з надбаўкай на ўкусныя страты для дубу і ясеню 200% і інш. парод—100%.

20. Страты за зьнішчэньне культур вылічваюцца па сапраўдных сярэдніх затратах і страце на прырост з надбаўкай на ўкусныя страты для дубу і ясеню—200% і інш. парод—100%.

21. Сапраўдныя затраты на арганізацыю гадавальнікаў, школ і культур вылічваюцца аднолькава, як сярэдняўзважаную для ўсяе БССР, па матарыялах справаздач за апошнія 3 годы з пралангіраваньнем на 2% на ўзрост іх.

22. Страты на прырост вылічваюцца дыскантаваньнем з 2% каштоўнасьці дрэвастануў стацыянарнай паўнаты ва ўзросьце высечкі, як розьніцы па ўзросьце зьнішчаных маладнякоў.

VIII. Зьнішчэньне агарожаў, межавых і лясных знакаў і справачных дошак.

23. Страты ад зьнішчэньня агарожаў, межавых і лясных знакаў і справачных дошак вылічваюцца па сапраўдному кошту, адзінаму для ўсяе БССР, і наступнага процанту на ўкусныя страты:

а) За агарожу гадавальнікаў і школ	300%
б) За агарожу культур	200%
в) За агарожу натуральн. маладнякоў	100%
г) За межавыя знакі	25%
д) За лясныя знакі і справачныя дошкі	25%

IX. Самавольныя (бяз білету) лабочныя карыстаньні.

24. За самавольную пасьбу жывёлы страты вылічваюцца па таксах страт 1925 г. з павялічэньнем іх на 150%, а для дубу і ясеня—на 250%.

25. За самавольнае заняцьце лясных плошчаў пад склады страты вылічваюцца па вышэйшай таксе на здачу ў арэнду плошчаў з павялічэньнем на 100%.

26. За самавольнае пракладванне новых дарог па лясной плошчы не пакрытай лесам, узыскаць страты па максымальнай таксе на здачу плошчаў у с.-г. карыстаньне з налічэньнем на ўкосныя страты 200%.

27. За пракладванне дарог у маладняках або культурах ва ўзросьце да 20-ці год да страт ад пракладваньня дарог па непакрытай лесам плошчы (арт. 26) дадаваць страты ад зьнішчэньня маладнякоў або культур, улічваючы іх па плошчы.

28. За пракладванне дарог у дрэвастанях узросту звыш 20 год, да страт ад пракладваньня дарог па непакрытай лесам плошчы (арт. 26) дадаваць страты за пашкоджаньні дрэваў пры правядзеньні дарогі, лічачы апошнія, як самаўласна зрубленыя і знойдзеныя на месцы, падлягаючыя сэквэстру.

29. Страты ад самавольнага сенакашэньня вылічваць на падставе такс карыстаньня з надбаўкай на ўкосныя страты 25%, а за сенакашэньне на лесасеках і прагалінах—100%.

30. За самавольную выемку выкапняў для падсобнага заробтку устанавіць наступныя страты: ад возу гліны—50 кап., крэйды і вапняку—1 руб., каменяў—50 кап., пяску—30 кап., гравія—50 кап.

X. Самавольная загатоўка лесаматэрыялаў пры адсутнасьці даных аб пасечаным дрэве.

31. За самавольную загатоўку бяровеньняў страты вылічваць па хлыставых таксах з налічэньнем гандлёвай наддачы, прыняўшы ніжні дыямэтр бярвяна за дыямэтр дрэва на вышыні грудзі.

32. За самавольную загатоўку дошак страты вылічваць па хлыставых таксах з налічэньнем % на ўкосныя страты і гандлёвай наддачы, прыняўшы, што дошкі загатоўлены з камлявога бярвяна.

33. За самавольную загатоўку іншых матэрыялаў страты вылічваць паводле існуючых цвёрдых расцэнак з налічэньнем да 400% на ўкосныя страты.

XI. Ацэнка сэквэстраванага лесу, лясных сартымэнтаў мясцовага ўжываньня і інш. аб'ектаў.

34. Ацэнка сэквэстраванага лесу і лясных сартымэнтаў мясцовага ўжываньня робіцца па таксах 1924 г. без надбавак гандлёвай і на ўкосныя страты:

а) калі дрэва сьсечана, але не распрацавана ці папсута да спыненьня росту і страты тэхнічных якасьцяў—па таксе хлыстоў;

б) калі дрэва распрацавана на сартымэнты—апошнія ацэньваюцца па масе, якая вылічваецца па даўжыні і таўшчыні бярвяна.

35. Ацэнка другіх сэквэстраваных аб'ектаў, як, напрыклад: травы, выкапняў і інш., утвараецца па таксах, устанавленых Лясным Сэктарам.

Нам. Народнага Камісара Земляробства БССР П. Паніматка.

Загадчык Ляснога Сэктару НКЗ БССР Я. Пятрушын.

Пастанова Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя і Вышэйшага Савету Народнае Гаспадаркі БССР.

Паст. 123. Санітарныя правілы пра парадак пабудовы, адчынення, і ўтрымання прадпрыемстваў па вырабу штучных мінэральных і фруктовых водаў, квасаў і іншага пітва, а таксама гандлю імі.

1. Прадпрыемствы па вырабу штучных мінэральных і фруктовых водаў, квасу і іншага пітва могуць быць дапушчаны да вытворчасці і адчынены толькі пасля заключэння санітарнага нагляду мясцовых органаў аховы здароўя аб прыгоднасці памяшкання ў санітарных адносінах.

2. Памяненія ў арт. 1 прадпрыемствы могуць змяшчацца як у спецыяльна пабудаваных памяшканнях, так і ў іншых пры ўмове дапасавання іх паводле прызначэння і ізаляванасці іх ад іншых памяшканняў, ня звязаных з вытворчасцю. Трымаць не належачыя да вытворчасці рэчы і жыць там забараняецца.

3. Прадпрыемства павінна мець ня менш 4 пакояў: а) пакой для канторы і складу; б) для лябараторыі; в) для разліву і г) для мыцця пасуды.

Са згоды саннагляду колькасць паасобных пакояў можа быць зьменшана, у залежнасці ад аб'ёму і характару вытворчасці.

4. Адлегласць прадпрыемства ад выграбных ям, сьметнікаў і іншых падобных месц павінна быць ня менш 20 мэтраў.

5. Прыбіральні не павінны мець непасрэднага выхаду ў вытворчую частку памяшкання і павінны быць аддзелены глухімі абтынкаванымі сьценамі і трымацца ў чыстаце.

6. Прадпрыемствы павінны быць забяспечаны ўмывальнікамі, мылам, рушнікамі, а таксама плявельнікамі.

7. Памяшканьне павінна быць сухім, сьветлым, з вентыляцыяй і печамі. Сьцены і столь павінны быць абтынкаваны і афарбаваны сьветлай маслянай ці клевай фарбай; у апошнім выпадку абавязкова панэль маслянай афарбоўкі у 2 мэтры вышыні. Падлога павінна быць ваданепрапушчальнай з сьцекамі для вады і драўлянымі расшоткамі, якія трэба слаць для захавання абутку рабочых ад прамаканьня.

8. Для прыгатавання напіткаў павінна ўжывацца чыстая і добраякасная піццёвая вада; якасць вады ўстанаўляецца саннаглядам. У выпадку патрэбы, па заключэнні сан. нагляду, павінна праводзіцца папярэдняя фільтрацыя або гатаваньне вады (кіпячэнне) для знішчэння бактэрый.

9. Пасуда павінна мыцца чыстай гарачай вадой пры дапамозе спецыяльных шчотак (яршэй). Сьвінцовы шрот для мыцця пасуды ўжываць забараняецца.

10. Для закупаркі бутэляк павінны ўжывацца нябыўшыя ў карыстанні коркі з коркавага дрэва або гумовыя. Дапушчаецца механізаваная закупарка; ужываньне коркаў, быўшых у карыстанні, можа быць дазволена пасля папярэдняй стэрылізацыі іх з дазволу саннагляду.

11. Драўляны посуд (чаны, бочкі, кадушкі), павінны мець шчыльную і гладкую паверхню і шчыльна-зачыняцца крышкамі (чаны, кадушкі). Медныя кранты павінны быць палужаны волавам, у якім дапушчаецца прымешка сьвінцу ня звыш 1‰.

12. Вуглякіслата для газіравання напіткаў не павінна трымаць шкоднае прымешкі (арзенік, сера-вадарод і інш.).

13. Сутаратары, лівэры, цыліндры і іншыя прылады, што ўжываюцца пры вырабе напіткаў і гандлю імі, павінны мець унутраныя лужоныя або пасярэбраныя сыценкі, а злучальныя трубка—валавяныя, гумаваыя або медныя лужоныя.

Волава для пасуды не павінна мець звыш 10% сьвінцу.

14. Для прыгатавання напіткаў дазваляецца ўжываць толькі няшкодныя для здароўя матэрыі. Для афарбоўкі напіткаў дазваляюцца фарбы, апублікаваныя ў „Бюлятэні СНК“ за 1927 г., № 15.

Ужываньне сахарыну дазваляецца толькі з асобнага ў кожным паасобным выпадку дазволу саннагляду. Напіткі на сахарыне павінны мець ярлык „На сахарыне“.

15. Рабочыя і служачыя ў вытворчых і гандлёвых прадпрыемствах, дзе вырабляюць або гандлююць напіткамі, павінны быць апраунуты ў чыстыя белыя халаты або хвартухі з нарукаўнікамі, рабочыя ў аддзяленьнях для мойкі—у царатавыя або гумовыя хвартухі.

16. Працаўнікі вытворчых і гандлёвых прадпрыемстваў падлягаюць мэдычнаму абгляду, паводле існуючых па гэтым пытаньні правілаў НКАЗ і НКП (Бюл. СНК 1928 г. № 8).

17. Выраб эсэнцый для фруктовых і ягадных напіткаў павінна адбывацца пад наглядам адказнае асобы з спэцыяльнай фармацэўтычнай або хэмічнай падрыхтоўкай.

18. Напіткі, што выпускаюцца ў продаж, павінны мець ярлыкі з паказаньнем назвы напіткаў, фірмы і адрасу яе.

Выпуск у продаж напіткаў з утрыманьнем звыш 1 1/2% па вазе алкаголю гэтымі правіламі забараняецца.

19. Класьці лёд у напітак для ахаладжэньня яго забараняецца.

20. Вырабляць і выпускаць у продаж напіткі могуць толькі тыя прадпрыемствы, якія маюць на гэта дазвол ад мясцовага санітарнага нагляду і зарэгістраваны ў інспэкцыі мясцовай прамысловасьці АВК.

21. Забараняецца прадаваць напіткі з адкрытага посуду на вуліцах і базарах.

22. Напіткі ў адкрытых мясцох (на базарах) павінны прадавацца са столікаў, вышыня якіх ня менш 0,75 мэт. ад зямлі. Шклянкі і іншы посуд для піцьця павінны хавацца пад шкляным каўпаком, або пад чыстым ручніком.

23. Шклянкі і іншы посуд, што ўжываецца для піцьця, не павінен мець шчэрбаў па краёх і пасля кожнага ўжываньня вымывацца з надворнага і ўнутранага бакоў чыстай вадой пры дапамозе шпрыца. Мыць посуд ў незьмяняемай вадзе забараняецца.

Народны Камісар Аховы Здароўя БССР *Цэнцыпэр.*

Нам. Старшыні Вышэйшага Савету
Народнай Гаспадаркі БССР *М. Васкабойнікаў.*

Інспэктар Сан.-Эпід. справы НКАЗ БССР *Сіпухін.*

Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР.

Паст. 124. Пра меры папярэджвання няшчасных выпадкаў на леса-загатоўчых работах.

Народны Камісарыят Працы БССР для разьвіцця арт. 139 Код. аб Працы БССР пастанаўляе зацьвердзіць наступныя правілы пра меры папярэджвання няшчасных выпадкаў на лесазагатоўчых работах:

1) Кожная дзялянка павінна быць падзелена на паі (лёсы, часткі, вучасткі). Асобныя групы рабочых павінны быць разьмеркаваны на дзялянцы на такой адлегласьці адна ад другой, каб была выключана магчымасьць паданьня дрэў на іх.

Месцы астаноўкі возчыкаў з коньмі павінны быць на такой адлегласьці ад месца валкі, каб звальваемыя дрэвы не маглі падаць на месцы іх стаянкі.

2) Забараняецца валка і вывозка, або валка і распрацоўка (абкорка, цёска, перарэзка) у аднэй частцы дзялянкі адначасова. Месцы, адкуль дазваляецца вываз, павінны знаходзіцца ня бліжэй 80 мэтраў ад месца, дзе звальваюць дрэвы. Месца распрацоўкі ад месца валкі павінна знаходзіцца ня менш чым такой-жа адлегласьці.

3) Калі пры адначаснай валцы і вывазцы з розных частак аднэй дзялянкі дарога для вывазкі праходзіць праз месца, дзе звальваюцца дрэвы, дык спыняецца адна з работ (валка, альбо вывозка) да сканчэньня другой, альбо робіцца аб'ездная дарога.

4) Пры наяўнасьці ў распрацоўваемай дзялянцы праежджай дарогі павінны выстаўляцца на абодвух канцох дзялянкі па дарозе рагаткі з надпісам аб тым, каб праежджы гучным голасам папярэджаў аб сваім праездзе рабочых, занятых валкай дрэў.

5) У межах кожнае дзялянкі работы па валцы дрэў павінны весьціся ў парадку строгай паступовасьці з паступовым пераходам ад высечаных месц да нявысечаных.

6) Забараняецца валка дрэў у час моцнага ветру са зьменным напрамкам, калі немагчыма прадугледзець, у які бок упадзе звальваемае дрэва.

7) Раней чым пачаць сьпільваць дрэва, трэба падрубіць яго сякерай на $\frac{1}{4}$ таўшыні з таго боку, у які мяркуюцца валіць дрэва. Пры гэтым падрубавць трэба некалькі ніжэй намечанага прапілу. Забараняецца падрубавць дрэва з трох ці чатырох бакоў (кругам, шылам).

8) Пры валцы дрэў рабочыя павінны разьмяшчацца з бакоў.

9) Валка дрэў з корням павінна праводзіцца пры дапамозе арканаў.

10) Забараняецца пакідаць звальваемае дрэва завішым на другім дрэве. Калі звальваемае дрэва пры валцы зачэпілася за дрэва, якое трэба зваліць, альбо якое павінна застацца (візірнае, сямейнае), трэба сыдзгаць яго праз ужываньне канатаў пры дапамозе ўстой (кацярынка). Забараняецца адпільваць ад завішага дрэва зьнізу чурак.

11) Забараняецца зьбіваць завішае дрэва валкай на яго суседніх дрэў.

12) Сукі ў зваленым дрэве павінны адрубавцца шчыльна каля ствала дрэва гастрыём сякеры, а не абухам.

13) Дрэвы трэба валіць у адзін бок. Пры валцы крывых дрэў, калі валка ў адзін бок немагчыма, дазваляюцца адступленьні ад гэтага правіла.

14) Калі трэба валіць надхіленыя дрэвы ў бок, процілеглы нахілу, то трэба ўжываць арканы альбо падпоркі.

15) Работнікі павінны загадзя ўмаўляцца, хто ў момант перад паданнем дрэва прыбірае пілу.

16) Пры ручной расколцы дроў у лесе, работа па расколцы і ўкладцы павінна весціся паступова. Забараняецца калоць дровы на ўжо расколатых скіртах, а па меры расколкі дровы павінны ўкладвацца ў ярусы.

17) Пры ручной валцы дрэваў дыяметрам звыш 65 сант. у камлёвой частцы, забараняецца падпільваць дрэвы з трох альбо з чатырох бакоў (кругам, шылам), а толькі з аднаго боку, процілеглага паданню, пры немагчымасці ўжываць доўгія пілы.

18) Пры ужыванні механічных піл для валкі дрэваў для правільнага накіроўвання падання ў намечаны бок і каб папярэдзіць разрывы ланцуга механічнай пілы, павінна быць вызначана спецыяльная асоба для таго, каб убываць у прапілы кліны, прычым раней чым сьпільваць дрэва, трэба падрубіць яго сякерай на $\frac{1}{3}$ таўшчыні з таго боку, у які мяркуецца валіць дрэва, прычым падрубавць трэба некалькі ніжэй намечанага прапілу (кругам, шылам), для чаго павінны быць вылучаны спецыяльныя асобы, якія працуюць пад непасрэдным кіраўніцтвам адміністрацыі, прычым ад вучастку, дзе падрубавоў, да вучастку, дзе валяць дрэвы, павінна быць ня менш 80 мэтраў.

19) Перад пачаткам працы адказная асоба, якая павінна весці распрацоўку, павінна абглядзець дзялянку (лесасеку, плошчу), паказаць вальшчыкам, каб яны звалілі ў першую чаргу падгніўшыя, падгарэўшыя і іншыя нятрывалыя дрэвы, для адхіленьня неспадзяванага падання. Крывыя дрэвы таксама павінны быць звалены ў першую чаргу для адхіленьня сустрэчных штуршкоў звальваемых дрэў.

20) Забараняецца пакідаць гальлё, якое зачэпілася пры валцы за другое дрэва; яго трэба зьнімаць шастамі.

21) Пры ўжыванні трактараў для возкі лесаматарыялаў, адказная асоба з адміністрацыі павінна абглядзець шлях, па якому будзе ісьці перавозка, з тым, каб шлях быў ачышчаны ад залежаў, хмызьнякоў, каб былі адрамантаваны масты, грэблі і г. д. Ні ў якім разе не дазваляецца ўскладаць гэту работу на саміх рабочых.

22) Пагрузка бярвеньняў на спецыяльна пабудаваныя прыцепныя да трактараў колы-сані, павінна рабіцца пры дапамозе канатаў і пакачай пры цяжкіх бярвеньнях. Да пакачай трэба прыстасавать трактарную цягу. Пры накатцы бярвеньняў рабочым забараняецца стаяць з боку нахілу.

23) Да прыцепных колаў-саней, павінны быць прыстасаваны ўстоі (стойкі) таўшчыні ня менш 9—11 см. у верхнім адрубе. Вышыня ўстояў не павінна перавышаць для таўстамерных бярвеньняў і кражаў — 1 мэтра, а для тонкіх — ня больш 2 мэтраў, прычым укладка павінна весціся выключна радамі з перахваткай кожнага раду дротам або ланцугом за ўстоі, прычым устоі (стойкі) павінны быць вышэй верхняга раду калод на 4-5 см. з абавязковай закрэпкай дротам або ланцугом за ўстоі. Забараняецца пры перасоўваньні рабочым знаходзіцца на пагружаных колах-снях. Кіраваньне ходу колаў-саней і сувязь саправаджаючых з трактарыстым павінны рэгулявацца праз сьвісткі паводле дамоўленасьці. Да канчатковага спынення трактараў рабочым забараняецца ўжываць фізычную сілу для таго, каб адчапіць колы-сані ад трактараў, а таксама пры паваротах.

24) Тралёўка калод з дзялянак на трактарах альбо коньмі (цягам) павінна рабіцца на спецыяльна пабудаваных пакаццях, разьмеры якіх залежаць ад адлегласці, на якую тралюецца лес, і разьмеру бярвеньняў. Забараняецца рабочым знаходзіцца побач з рухомай калодай альбо перапрыгваць праз яе ў час руху і ўжываць фізычную сілу. Рух калоды павінен рэгулявацца спецыяльнай асобай, якая павінна знаходзіцца з-заду калоды.

25) Пры папярэчнай расьпілоўцы дрэва на бярвеньні і дровы ўкладка дрэва на падкладкі павінна рабіцца пры дапамозе вагі.

26) Пры ручной расьпілоўцы калод у даўжыню, калоды трэба падымаць на козлы вяроўкамі па пакаццях.

27) Кладка бярвеньняў у бунты павінна рабіцца пры дапамозе вяровак і пакацяў, прычым вышыня бунта не павінна быць больш за 1,75 мэтры.

28) Забараняецца пры ўкладцы, скатцы і пагрузцы бярвеньняў, стаяць з боку нахілу, г. зн. на тых баках, адкуль цягнуць альбо куды спускаюць бярвяно.

29) Бярвеньні і калоды павінны складвацца радамі на перакладках, якія-б упаўне забяспечвалі немагчымае раскатваньня бунта.

30) У мясцох, дзе вядуцца лесапрамысловыя работы, павінна знаходзіцца аптэчка з наборам патрэбных лякарстваў і перевязачных матарыялаў для дачы першай мэдыцынскай дапамогі пры раненьнях і калецтве.

31) Нагляд і адказнасьць за выкананьне гэтых правілаў ускладаецца на спецыяльна вылучаных адміністрацый работ асоб з ліку дзесятнікаў, прыёмшчыкаў і іх памочнікаў.

Забараняецца ўскладаньне нагляду і адказнасьці паводле гэтага артыкулу на ўпаўнаважаных арцеляў і груп рабочых.

32) Гэтыя правілы павінны баць вывешаны ва усіх мясцох работы, у канторах, на мясцох найму і разьліку, а таксама далучаны да групавых працоўных дагавораў. Пры найме на працу ўсе рабочыя павінны быць азнаёмы з гэтымі правіламі.

33) З выданьнем гэтых правілаў касуюцца часовыя правілы, выданыя НКП БССР „Пра меры папярэджваньня няшчасных выпадкаў на лесазагатоўчых работах“ (Бюл. СНК 1928 г. № 2).

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Д. Захарава*,

Ст. Інспэктар па сэзонных галінах
народнай гаспадаркі НКП БССР *Іоффе*.

8 чэрвеня 1930 г.
№ 36.

ПА П Р А Ў К А

Бюлетэнь СНК БССР 1930 г. № 12 (86) па тэхнічнай памылцы выпушчаны з датай „5 чэрвеня 1930 г.“. Просьба выправіць гэтую памылковую дату на „15 чэрвеня 1930 г.“.

Адказны Рэдактар *С. Лодысеў*.

ДА ЎСІХ ПАДПІШЧЫКАЎ на ЗБОР ЗАКОНАЎ БССР і БЮЛЯТЭНЬ СНК БССР

Кіраўніцтва Спраў СНК і Эканамічнай Нарады БССР паведамляе, што з 1930 г. Збор Законаў БССР і Бюлятэнь СНК БССР будуць рассылацца падпішчыкам **не па індывідуальных адрасох з наклеякаю іх, а па картачнай сыстэме, без наклеякі індывідуальных адрасоў.**

У выпадку неатрымання якога-небудзь нумару Збору Законаў БССР і Бюлятэню СНК БССР належыць звяртацца да мясцовай паштова-тэлеграфнай установы.

Кіраўніцтва Спраў СНК і
Эканамічнай Нарады БССР